

U-LEAD з Європою:

Програма для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку

ГРУПА РАДНИКІВ З ВПРОВАДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
В УКРАЇНІ ПРОГРАМИ «U-LEAD З ЄВРОПОЮ»

Рекомендації щодо проведення аналізу ефективності

Аналіз ефективності проводиться щодо об'єктів комунальної власності

- виконавчим органом місцевого самоврядування, уповноваженим відповідною сільською, селищною, міською, районною чи обласною радою, а якщо такий орган не визначений, - виконавчим комітетом сільської, селищної, міської ради чи виконавчим апаратом районної, обласної ради
- на підставі пропозиції про здійснення ДПП або за ініціативою уповноваженого органу

ПОРЯДОК проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11.04.2011 № 384

Якщо у державно-приватному партнерстві братимуть участь кілька державних партнерів, вони спільно проводять аналіз ефективності здійснення державно-приватного партнерства.

Пропозиція про здійснення ДПП

Пропозиція містить

- Концептуальну записку
- Техніко-економічне обґрунтування

Підготовка пропозиції

- Готується місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування або особами, які відповідно до Закону України “Про державно-приватне партнерство” можуть бути приватними партнерами
- Готується українською мовою у двох примірниках у паперовій та електронній формі разом із складеним у довільній формі супровідним листом
- Подається уповноваженому на проведення аналізу ефективності органу

Проведення аналізу ефективності здійснення ДПП

- ✗ НАЯВНІСТЬ У ПРОПОЗИЦІЇ НЕДОСТОВІРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ
- ✗ НЕВІДПОВІДНІСТЬ ВИМОГАМ ЩОДО ЗМІСТУ
КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ ТА ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНОГО
ОБҐРУНТУВАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО
ПАРТНЕРСТВА, ВИЗНАЧЕНИХ ПОРЯДКОМ

У разі відмови в розгляді пропозиції та проведенні аналізу ефективності за результатами оцінки відповідності пропозиції вимогам законодавства уповноважений орган повідомляє про це особу, яка подала пропозицію, або ініціатора підготовки пропозиції шляхом надсилання листа із зазначенням причин відмови.

Детальне обґрунтування соціально-економічних та екологічних результатів здійснення державно-приватного партнерства за результатами аналізу:

- економічних та фінансових показників реалізації державно-приватного партнерства;
- соціальних результатів реалізації державно-приватного партнерства, включаючи підвищення якості послуг та рівня забезпечення попиту на товари (роботи і послуги);
- екологічних результатів реалізації державно-приватного партнерства з урахуванням можливого негативного впливу на стан навколишнього природного середовища.

Виявлення видів ризиків здійснення державно-приватного партнерства, їх оцінки та визначення форми управління ризиками

Визначення форми здійснення державно-приватного партнерства

Визначення соціально-економічних та екологічних перспектив після закінчення строку дії договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства

Обґрунтування підвищення ефективності проекту в разі його реалізації із залученням приватного партнера порівняно з реалізацією проекту без такого залучення

Обґрунтування вищої ефективності проекту із залученням приватного партнера

Консультанти ЕРЕС пропонують проводити аналіз доцільності реалізації проекту, відображаючи в ньому такі питання

- 1 Життєздатність проекту (affordability), що передбачає оцінку можливості споживачів та / або публічної влади забезпечити його реалізацію за рахунок тарифів, державної допомоги (державних гарантій, бюджетних субсидій і інших форм підтримки)
- 2 Прийнятність існуючих ризиків для обох партнерів (публічного і приватного) і оптимальний їх розподіл з урахуванням можливостей управління ризиками сторонами договору
- 3 Відповідність критерію “Value for Money”, що відображає отримання позитивного результату для суспільства від реалізації проекту в разі вибору для нього форми ДПП (фактично саме на цьому етапі потрібно показати, що застосування ДПП більш оптимальне для реалізації даного проекту, ніж інші механізми)
- 4 Окупність проекту (bankability), що відображає можливість здійснення його фінансування із залученням фінансових ресурсів приватного сектора в існуючих ринкових умовах
- 5 Фінансова стійкість проекту (відсутність негативного впливу на державний борг і бюджетний дефіцит)

За даними A Guide to Guidance. Source book to PPPs

Ключові фактори під час оцінки залучення приватного сектору в інфраструктуру

Прискорення надання послуг (надавати їх швидше)

Підвищення якості послуг (надавати послуги з більш високими стандартами)

Більш широкий соціальний вплив (більше переваг для суспільства в цілому)

Глибина процесу оцінки проекту ДПП має бути пропорційна вартості проекту і його важливості

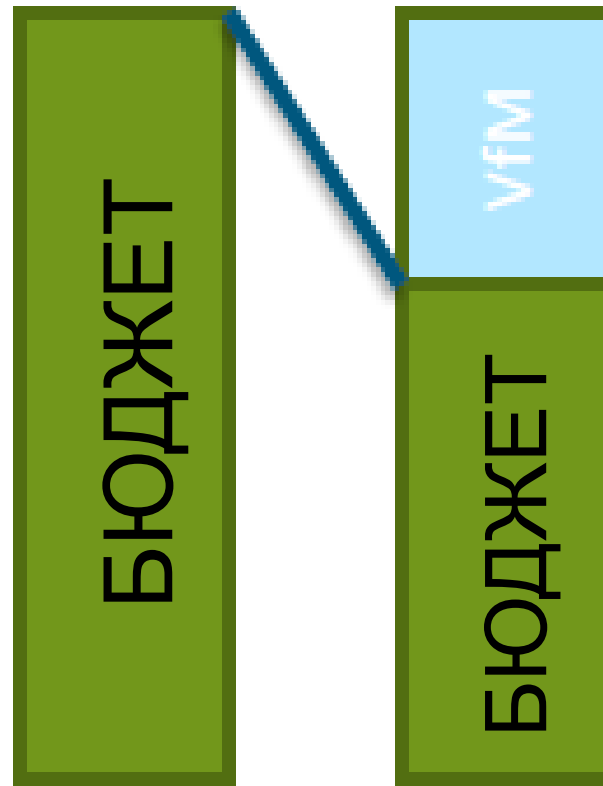
Value for Money означає знайти оптимальне поєднання загальних витрат та результатів – максимізувати чисту вигоду від проекту

Value for Money проводиться шляхом компаратору

▶ Порівняння капітальних та операційних витрат і прибутковості проекту під час реалізації його публічним і приватним партнерами, розуміючи, що публічний партнер у багатьох випадках може легше і дешевше залучити позикові ресурси, бути звільнений від ряду податків і зборів тощо

▶ Проведення оцінки наскільки передача приватному партнеру окремих ризиків полегшує участь держави і здешевлює витрати публічного партнера щодо проекту

Value-for-money

На етапі проведення аналізу ефективності здійснення ДПП **необхідно проаналізувати**

1

визначені та оцінені ризики, які можуть виникнути під час реалізації такого проекту

2

визначені сторони, які будуть управляти ними

Оцінка ризиків

Якісна оцінка

Проведення оцінки за критеріями імовірності настання виявлених ризиків та ступеня впливу на здійснення ДПП

Визначення істотних ризиків (ризики, які мають значний вплив на прийняття рішення про здійснення ДПП або на його не здійснення)

Кількісна оцінка

Проведення тільки для істотних ризиків

Застосування

- аналізу чутливості
- сценарного аналізу
- методу Монте-Карло **лише для масштабних проектів**

- ▶ чітке розподілення ризиків між державним та приватним партнерами *(як правило приватний партнер бере на себе комерційні та операційні ризики, а державний партнер – політичні, правові, регуляторні)*
- ▶ запровадження та підтримка ефективних заходів внутрішнього контролю для своєчасного виявлення та управління ризиками
- ▶ розроблення стратегії управління ризиками під час усього терміну реалізації проекту

Висновок повинен містити

1

- ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОЕКТУ (короткий опис ініціатора пропозиції; мету проекту, що пропонується для реалізації на умовах державно-приватного партнерства; інформацію про об'єкт державно-приватного партнерства)

2

- ІНФОРМАЦІЯ ПРО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

3

- ВІДОМОСТІ ПРО ЧИННИКИ, ЩО ОБУМОВЛЮЮТЬ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ НА УМОВАХ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ПОРІВНЯНО З ІНШИМИ МЕХАНІЗМАМИ

4

- ІНФОРМАЦІЯ ПРО РИЗИКИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

5

- ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПОТРЕБУ В ДЕРЖАВНІЙ ПІДТРИМЦІ (ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ НАДАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ (ЯКЩО ПЕРЕДБАЧЕНА)

6

- ІНФОРМАЦІЯ ПРО ФОРМУ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА (ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ФОРМИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА)

7

- УЗАГАЛЬНЮВАЛЬНИЙ ВИСНОВОК СТОСОВНО ДОЦІЛЬНОСТІ/НЕДОЦІЛЬНОСТІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Висновок аналізу ефективності

Якщо за результатами проведення аналізу ефективності визначено, що здійснення державно-приватного партнерства є недоцільним, висновок додатково повинен містити відповідне обґрунтування

- негативні соціально-економічні та/або екологічні результати, до яких може призвести реалізація проекту, виявлені за результатами проведення аналізу ефективності; ризики державного партнера, які можуть виникнути у зв'язку з реалізацією проекту на умовах державно-приватного партнерства, із зазначенням прямих та непрямих зобов'язань, які покладаються на державного партнера за договором, укладеним у рамках державно-приватного партнерства, та можуть призвести до негативних фінансових наслідків
- неможливість забезпечення окупності інвестицій приватного партнера протягом строку дії договору, який буде укладено в рамках державно-приватного партнерства (якщо ініціаторами підготовки пропозиції є центральні або місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування чи органи Автономної Республіки Крим)
- передбачені законодавством права і обов'язки державного або приватного партнера, які порушуються в запропонованій формі здійснення державно-приватного партнерства
- наявність іншого альтернативного механізму реалізації проекту, який є більш ефективним, ніж залучення приватного партнера
- невідповідність відомостей, наведених у пропозиції, нормам законодавства (якщо зазначена невідповідність суттєво впливає на організаційно-правовий механізм, запропонований для реалізації проекту на умовах державно-приватного партнерства)

Висновок щодо об'єктів комунальної власності є підставою для прийняття рішення про здійснення державно-приватного партнерства або про його недоцільність згідно із статтею 13 Закону України "Про державно-приватне партнерство".

Ірина Новікова

novikova@me.gov.ua

м. Київ, вул. Велика Житомирська 20, 3-й поверх

+38 (044) 581 38 41

info.rdproject@gopa.de